Lietas Nr. 11130006020
K71-0385-20/15

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2020. gada 12. februārī

Vidzemes rajona tiesa:
tiesnesis A. Melbergs,
piedaloties prokurorei D. Vanagai,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiek apsūdzēts Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā un 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā.

Aprakstošā daļa

Apsūdzētais/pers. A/ bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas) vadīja transportlīdzekli, būdams alkohola ietekmē.

Proti, apsūdzētais /pers. A/ 2020. gada 2. februārī ap plkst. 10.38 Valmierā, pa Katrīnas ielu, virzienā no Bastiona ielas uz Rīgas ielas pusi, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas) vadīja transportlīdzekli – automobili "/T/L marka" ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, būdams alkohola ietekmē (alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā 2,2724 un 2,3275 promiles).

Ar šādu savu rīcību apsūdzētais /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Apsūdzētais/pers. A/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Proti, apsūdzētais /pers. A/, būdams ar Valkas rajona tiesas 2017. gada 27. marta spriedumu sodīts par Krimināllikuma 231. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, galīgais sods noteikts – brīvības atņemšana uz trim gadiem vienu mēnesi, probācijas uzraudzība uz vienu gadu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz četriem gadiem, papildsoda izciešanas laikā, apzinoties, ka viņš nav tiesīgs vadīt transportlīdzekli, jo transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas, tīši ignorēja tiesas noteikto aizliegumu piedalīties ceļu satiksmē un vadīt transportlīdzekli un izvairījās no tiesas piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas, jo 2020. gada 2. februārī ap plkst. 10.38 Valmierā, pa Katrīnas ielu, virzienā no Bastiona ielas uz Rīgas ielas pusi, vadīja transportlīdzekli – automobili "/T/l marka/" ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, tādējādi izvairoties no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar šādu savu rīcību apsūdzētais /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētais /pers. A/ (turpmāk sprieduma tekstā – apsūdzētais) savu vainu (vainīgumu) Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā un 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā atzina.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. panta pirmo daļu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanas laikā netika izdarīta.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā izdarītais nodarījums par transportlīdzekļa vadīšanu bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām alkohola ietekmē ir pareizi kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 262. panta pirmo daļu, jo apsūdzētais bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas ar tiesas spriedumu par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu) vadīja transportlīdzekli, būdams alkohola ietekmē. Alkohola koncentrācija apsūdzētā organismā, kad apsūdzētais vadīja transportlīdzekli, pārsniedza Ceļu satiksmes likuma 28. panta pirmās daļas 1. punkta norādīto pieļaujamo alkohola koncentrāciju transportlīdzekļa vadītāja organismā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā izdarītais nodarījums par transportlīdzekļa vadīšanu tiesību ierobežošanas soda laikā ir pareizi kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 312. panta otro daļu, jo apsūdzētais, būdams sodīts ar tiesību ierobežošanas sodu, tiesību ierobežošanas laikā vadot transportlīdzekli, izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Tiesa secina, ka apsūdzētā vaina (vainīgums) Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā un 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā ir pierādīta. Apsūdzētais par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir sodāms.

Nosakot soda veidu apsūdzētajam, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otro daļu ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu un apsūdzētā personību, bet soda mēru – saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešo daļu – atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus apsūdzētā rīcībā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu likumdevējs ir klasificējis Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā un 312. panta otrajā daļā paredzētos noziedzīgos nodarījumus kā mazāk smagu noziegumu.

Apsūdzētais ir izdarījis tīšu noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību un tīšu noziedzīgu nodarījumu pret jurisdikciju.

Ar apsūdzētā izdarīto, Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu tika apdraudētas sabiedrības drošības intereses mehānisko transportlīdzekļu kustības drošības jomā, radot potenciālus draudus nodarīt kaitējumu citu cilvēku veselībai un dzīvībai, kā arī citu personu īpašumam. Minētā noziedzīgā nodarījuma īpašo kaitīgumu raksturo fakts, ka alkohola koncentrācija apsūdzētā organismā, kad viņš vadīja transportlīdzekli, vairākas reizes pārsniedza pieļaujamo alkohola koncentrāciju transportlīdzekļa vadītāja organismā.

Ar apsūdzētā izdarīto, Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu tika apdraudētas valsts jurisdikcijas intereses kriminālsodu izpildes jomā.

Pārbaudot apsūdzētā personību raksturojošās ziņas, ir noskaidrots sekojošais. Apsūdzētais pirms šo noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas bija vairākas reizes sodīts kriminālā kārtā par tīšu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu. Apsūdzētais pēdējo reizi bija sodīts ar Valkas rajona tiesas 2017. gada 27. marta spriedumu par Krimināllikuma 231. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma

izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem sešiem mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz vienu gadu. Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu galīgais sods apsūdzētajam pēc kopības ar Valkas rajona tiesas 2017. gada 4. janvāra spriedumu ir noteikts – brīvības atņemšana uz trim gadiem vienu mēnesi, probācijas uzraudzība uz vienu gadu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz četriem gadiem. Apsūdzētais brīvības atņemšanas sodu ir izcietis 2019. gada 24. novembrī (lietas 26.-29., 31., 33.-42. un 43.-47. lapas). Tādējādi ir secināms, ka apsūdzētais konkrētos noziedzīgos nodarījumus ir izdarījis papildsoda – probācijas uzraudzības izciešanas laikā. Apsūdzētais ir sodīts administratīvi. Lietā nav ziņu, ka apsūdzētais būtu samaksājis viņam administratīvo pārkāpumu lietu ietvaros uzliktos naudas sodus (lietas 30. lapa). Apsūdzētajam pašlaik ir divdesmit divi gadi. Apsūdzētajam ir deklarēta dzīvesvieta (lietas 23. lapa). Apsūdzētā apgādībā atrodas viens nepilngadīgs bērns (lietas 25. lapa). Apsūdzētais saskaņā ar viņa tiesai norādītajām ziņām strādā algotu darbu.

Atbildību mīkstinoši apstākļi, kas minēti Krimināllikuma 47. panta pirmajā daļā, apsūdzētā rīcībā netika konstatēti.

Tiesa konstatē, ka apsūdzētais tiesas sēdes laikā ir vaļsirdīgi atzinis savu vainu (vainīgumu) izdarītajos noziedzīgajos nodarījumos un paudis nožēlu par izdarīto. Tiesa šo apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otrās daļas noteikumiem atzīst kā atbildību mīkstinošo apstākli apsūdzētā rīcībā attiecībā uz abiem apsūdzētā izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

Atbildību pastiprinošais apstāklis apsūdzētā rīcībā attiecībā uz abiem apsūdzētā izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktu – tas, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Tiesa, ņemot vērā to, ka abi apsūdzētā izdarītie noziedzīgie nodarījumi faktiski veido noziedzīgo nodarījumu ideālo kopību, saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta otrās daļas noteikumiem neatzīst alkohola ietekmi kā atbildību pastiprinošo apstākli apsūdzētā rīcībā attiecībā uz Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas sankcija kā sodu paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam, īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

Krimināllikuma 312. panta otrās daļas sankcija kā sodu paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam, īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu vai naudas sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta ceturto daļu brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa, ņemot vērā iepriekš izklāstītos apstākļus, atzīst, ka apsūdzētais par Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ir sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz trim gadiem sešiem mēnešiem. Apsūdzētais par Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ir sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi.

Tiesa, ņemot vērā apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, ka apsūdzētais ir izdarījis divus tīšus noziedzīgus nodarījumus, un to, ka apsūdzētais noziedzīgos nodarījumus ir izdarījis, būdams iepriekš sodīts par tīšu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, secina, ka ne soda represīvais, ne preventīvais mērķis nav sasniedzams, nosakot apsūdzētajam par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem kādu citu no attiecīgo pantu daļu sankcijās paredzētajiem vieglāka soda veidiem, proti, naudas sodu vai piespiedu darbu. Tiesas ieskatā, apsūdzētā tiesību ierobežojums saistībā ar brīvības atņemšanu ir saistīts ar sabiedrības drošības interesēm, lai sabiedrību aizsargātu no citiem kriminālī sodāmiem nodarījumiem, kurus apsūdzētais, nesaņemot atbilstošu sodu par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, varētu turpināt izdarīt.

Tiesa uzskata, ka iepriekš minētais soda veids un apmērs ir samērīgs, kā arī ir pietiekams, lai panāktu krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu un sasniegtu soda mērķi.

Tiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētajam tiek noteikts sods par diviem mazāk smagiem noziegumiem, turklāt par vienu no noziedzīgajiem nodarījumiem apsūdzētajam tiek noteikts arī papildsods, atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmās, otrās un ceturtās daļas noteikumiem apsūdzētajam ir nosakāms galīgais sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības.

Tiesa, ņemot vērā apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, ar tiem radīto kaitējumu, apsūdzētā personību raksturojošās ziņas, atbildību mīkstinošo apstākli un atbildību pastiprinošo apstākli apsūdzētā rīcībā, kā arī ievērojot par katru no noziedzīgajiem nodarījumiem noteiktā soda veidu un apmēru, secina, ka, nosakot apsūdzētajam galīgo pamatsodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, ir piemērojami apsūdzētajam labvēlīgie Krimināllikuma 50. panta otrās daļas noteikumi par piespriesto sodu daļēju saskaitīšanu. Tāpat saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta ceturtās daļas noteikumiem apsūdzētajam pēc noziedzīgo nodarījumu kopības noteiktajam pamatsodam ir pievienojams papildsods, kas ir noteikts par Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu. Apsūdzētajam galīgais sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības ir nosakāms – īslaicīga brīvības atņemšana uz diviem mēnešiem 15 dienām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz trim gadiem sešiem mēnešiem.

Tiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētais ir izdarījis divus tīšus noziedzīgus nodarījumus, un to, ka apsūdzētais noziedzīgos nodarījumus ir izdarījis, būdams iepriekš sodīts par tīšu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, secina, ka, nosakot galīgo pamatsodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, nav piemērojami Krimināllikuma 50. panta otrās daļas vislabvēlīgākie noteikumi par vieglākā soda ietveršanu smagākajā.

Tiesa, ņemot vērā apsūdzētā vecumu un to, ka apsūdzētā rīcībā tika konstatēts atbildību mīkstinošais apstāklis, secina, ka, nosakot galīgo pamatsodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, soda mērķa sasniegšanas nolūkā nav nepieciešams piemērot Krimināllikuma 50. panta otrās daļas bargākos noteikumus par piespriesto sodu pilnīgu saskaitīšanu.

Tiesa uzskata, ka minētais galīgā soda pēc noziedzīgo nodarījumu kopības apmērs ir samērīgs, kā arī ir pietiekams, lai panāktu krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu un sasniegtu soda mērķi.

Tiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētais šos noziedzīgos nodarījumus ir izdarījis pēc Valkas rajona tiesas 2017. gada 27. marta sprieduma spēkā stāšanās, un apsūdzētais nav izcietis visu sodu pēc minētā sprieduma (neizciestais sods uz krimināllietas iztiesāšanas dienu – probācijas uzraudzība deviņi mēneši 11 dienas un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana trīs gadi seši mēneši piecas dienas), atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmās daļas noteikumiem šajā spriedumā apsūdzētajam pēc noziedzīgo nodarījumu kopības noteiktajam sodam ir pievienojams neizciestais sods pēc Valkas rajona tiesas 2017. gada 27. marta sprieduma.

Tiesa, nosakot apsūdzētajam galīgo sodu pēc spriedumu kopības, ņem vērā noziedzīgo nodarījumu, par kuriem taisīti abi spriedumi, raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību raksturojošās ziņas, šajā krimināllietā konstatēto atbildību mīkstinošo apstākli un atbildību pastiprinošo apstākli apsūdzētā rīcībā, ar šo spriedumu noteiktā soda veidu un apmēru, kā arī neizciestā soda veidu un apmēru pēc iepriekšējā sprieduma.

Tāpat tiesa, nosakot apsūdzētajam galīgo sodu pēc spriedumu kopības, ņem vērā arī likuma prasības par galīgā soda pēc spriedumu kopības apmēru.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta $1.^1$ daļu, nosakot sodu pēc vairākiem spriedumiem, sodam pievieno ne mazāk kā vienu trešdaļu no neizciestā soda, ja: .. 2) ir konstatēts noziedzīgu nodarījumu recidīvs.

Krimināllikuma 51. panta otrā daļa noteic, ka galīgajam sodam pēc vairākiem spriedumiem ir jābūt lielākam par sodu, kāds noteikts par jaunu izdarītu noziedzīgu nodarījumu, kā arī par neizciestā soda daļu pēc iepriekšējā sprieduma.

Atbilstoši Krimināllikuma $45.^1$ panta sestajai daļai, ja persona, kurai ar tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu ir noteikta probācijas uzraudzība, probācijas uzraudzības izciešanas laikā izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa neizciesto probācijas uzraudzības laiku aizstāj ar brīvības atņemšanu un nosaka galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51. un 52. panta noteikumiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta pirmās daļas 4. punkta noteikumiem, saskaitot sodus pēc vairākiem spriedumiem, brīvības atņemšanas soda viena diena atbilst divām probācijas uzraudzības dienām.

Tiesa, ņemot vērā visu iepriekš minēto, secina, ka, nosakot apsūdzētajam galīgo sodu pēc spriedumu kopības, ir piemērojami Krimināllikuma 51. panta pirmās daļas vislabvēlīgākie noteikumi par neizciestā soda pēc iepriekšējā sprieduma daļēju pievienošanu jaunajā spriedumā noteiktajam sodam. Apsūdzētajam galīgais sods pēc spriedumu kopības ir nosakāms – brīvības atņemšana uz pieciem mēnešiem un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz sešiem gadiem.

Tiesa, ņemot vērā ar abiem spriedumiem apsūdzētajam noteiktā soda veidu un apmēru un to, ka apsūdzētā rīcībā šajā krimināllietā tika konstatēts atbildību mīkstinošais apstāklis, secina, ka, nosakot apsūdzētajam galīgo sodu pēc spriedumu kopības, soda mērķa sasniegšanas nolūkā nav nepieciešams piemērot Krimināllikuma 51. panta pirmās daļas bargākos noteikumus par neizciestā soda pēc iepriekšējā sprieduma pilnīgu pievienošanu jaunajā spriedumā noteiktajam sodam.

Tiesa atzīst, ka iepriekš minētais galīgā soda pēc spriedumu kopības apmērs ir taisnīgs. Tāpat tas atbilst Krimināllikuma 51. panta noteikumiem par galīgā soda noteikšanu pēc spriedumu kopības.

Tiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētais līdz šim nav izvairījies no pirmstiesas procesa un tiesas, atzīst, ka apsūdzētajam kriminālprocesā, kamēr spriedums stājas spēkā, lai nodrošinātu sprieduma izpildi daļā par piespriesto brīvības atņemšanas sodu, ir atstājams iepriekš piemērotais drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā.

Tiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētajam lietā ir veikta alkohola koncentrācijas konstatēšanas pārbaude, atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas $7.^2$ punkta un 368. panta pirmās daļas noteikumiem no apsūdzētā par labu valstij ir piedzenami procesuālie izdevumi, kas saistīti ar alkohola koncentrācijas konstatēšanas veikto pārbaudi.

Rezolutīvā daļa

Tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 513., 514. pantu, 520. panta pirmo daļu, 523., 527., 528. un 529. pantu,

n o s p r i e d a :

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem (2) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz trim (3) gadiem sešiem (6) mēnešiem.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu (1) mēnesi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo, otro un ceturto daļu noteikt /pers. A/ galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, piespriestos pamatsodus daļēji saskaitot, pēc noziedzīgo nodarījumu kopības noteiktajam pamatsodam pievienojot papildsodu, kas ir noteikts par Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, proti, īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem (2) mēnešiem piecpadsmit (15) dienām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz trim (3) gadiem sešiem (6) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmo daļu šajā spriedumā /pers. A/ pēc noziedzīgo nodarījumu kopības noteiktajam sodam daļēji pievienot neizciesto sodu pēc Valkas rajona tiesas 2017. gada 27. marta sprieduma un galīgo sodu noteikt – brīvības atņemšanu uz pieciem (5) mēnešiem un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz sešiem (6) gadiem.

Drošības līdzekli /pers. A/ kriminālprocesā, kamēr spriedums stājas spēkā, atstāt iepriekšējo – uzturēšanos noteiktā vietā.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij procesuālos izdevumus, kas saistīti ar alkohola koncentrācijas konstatēšanas veikto pārbaudi, EUR 15,65 (piecpadsmit *euro* 65 centus).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par procesuālo izdevumu piedziņu – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt (noprotestēt) tikai daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem 10 dienu laikā pēc sprieduma kopijas pieejamības dienas apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai, iesniedzot sūdzību (protestu) Vidzemes rajona tiesā.

Sprieduma kopijas pieejamības diena – 2020. gada 17. februāris.

Tiesnesis A. Melbergs